

Pelastustoimen VIRVE-viestiohje

Sisäinen turvallisuus

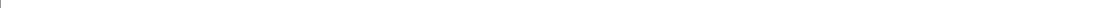
SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 24/2011

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Sisäinen turvallisuus

Pelastustoimen VIRVE- viestiohje

Helsinki 2011

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2011

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-678-3 (nid.)
ISBN 978-952-491-679-0 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Viestiohjeen valmistelutyöryhmä Puheenjohtaja palvelupäällikkö Harri Virtanen		Julkaisun laji Ohje	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä SMDno/2011/308	
Julkaisun nimi Pelastustoimen VIRVE-viestiohje			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä Tätä ohjetta sovelletaan suunniteltaessa ja toteutettaessa pelastustoimen viestintää viranomaisradioverkko VIRVE:llä. Ohje on tarkoitettu käytettäväksi apuvälineenä suunniteltaessa pelastuslaitosten VIRVE - viestiliikennettä. Ohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa VIRVE-viestiliikenteen käytäntöjä pelastustoimessa sekä luoda mahdollisuuksia hyvään yhteistoimintaan muiden viranomaisten kanssa. Ohjeessa esitellään pelastustoimen käytössä olevat VIRVE:n toiminnot, puheryhmät ja suorakanavat. Ohjeessa käsitellään myös liikennöinti- ja viestiliikennemalleja sekä radioliikenteen perusteita. Lisäksi ohjeen liitteeksi on lisätty tietoja lyhytsanomista ja yhteistoimintapuheryhmistä sekä muuta täydentävää ohjeistusta. Ohje valmisteltiin työryhmässä, johon kuului pelastusviranomaisia usealta pelastuslaitokselta. Työryhmän puheenjohtaja oli pelastustoimen pääkäyttöpalveluita tuottava, Suomen Erillisverkot Oy:n palvelupäällikkö Harri Virtanen. Työryhmän luovuttaman luonnoksen pohjalta ohje saatettiin lopulliseen muotoonsa virkatyönä sisäasiainministeriön pelastusosastolla. Ohje on käsitelty sisäasiainministeriön pelastusosaston johtoryhmässä.			
Avainsanat (asiasanat) pelastustoimi, viranomaisradioverkko			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-679-0 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 24/2011		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-678-3
Kokonaissivumäärä 44	Kieli Suomi	Hinta 20 € + alv	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Arbetsgrupp Ordförande servicechef Harri Virtanen	Typ av publikation Anvisning		
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet		
	Datum för tillsättandet av organet SMDno/2011/308		
Publikation (även den finska titeln) Anvisning om räddningsväsendets VIRVE-kommunikation, Pelastustoimen VIRVE-viestiohje			
Publikationens delar			
Referat <p>Denna anvisning tillämpas då räddningsväsendets kommunikation via myndighetsradionätet VIRVE planeras och genomförs. Anvisningen är avsedd att användas som hjälpmedel vid planeringen av räddningsverkens VIRVE-kommunikation. Syftet med anvisningen är att förenhetliga praxis för VIRVE-kommunikationen inom räddningsväsendet och skapa förutsättningar för ett gott samarbete med andra myndigheter.</p> <p>I anvisningen presenteras de funktioner, talgrupper och direktkanaler i VIRVE som räddningsväsendet använder. I anvisningen behandlas också modeller för trafikering och kommunikation samt radio-kommunikationens grunder. Dessutom har uppgifter om kortmeddelanden och samarbetstalgrupper samt andra kompletterande instruktioner bifogats anvisningen.</p> <p>Anvisningen bereddes i en arbetsgrupp som bestod av räddningsmyndigheter från ett flertal räddningsverk. Ordförande för arbetsgruppen var Harri Virtanen, servicechef vid Suomen Erillisverkot Oy som producerar räddningsväsendets huvudanvändningstjänster. Utgående från det utkast arbetsgruppen överlämnade fick anvisningen sin slutliga form som tjänsteuppdrag på inrikesministeriets räddningsavdelning. Anvisningen har behandlats i räddningsavdelningens ledningsgrupp och med underskrifter godkänts att tas i bruk.</p>			
Nyckelord räddningsväsendet, myndighetsradionät			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-679-0 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 24/2011	ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-678-3	
Sidoantal 44	Språk Finska	Pris 20 € + moms	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet	Förläggare/utgivare Inrikesministeriet		

Pelastustoimen VIRVE-viestiohje

Tätä ohjetta sovelletaan viranomaisradioverkko VIRVE:n käyttöön pelastustoimessa. Ohjeen tarkoituksena on tukea pelastustoimen VIRVE-viestintää ja sen suunnittelua.

Tämä ohje tulee voimaan 1.9.2011 ja sillä korvataan aiemmat valtakunnalliset VIRVE-viestiohjeet.

Sisäasiainministeriö hyväksyy pelastustoimen VIRVE- viestiohjeen otettavaksi käyttöön.

Valmiusjohtaja

Janne Koivukoski

Ylitarkastaja

Rami Ruuska

Sisällys

1 Johdanto.....	3
2 Lyhenteet ja määritelmät	4
3 Pelastustoimen käytössä olevat VIRVE:n toiminnot	5
3.1 Ryhmäpuhelu	5
3.2 Yksilöpuhelu ja pikapuhelu	6
3.3 Lyhytsanomamat ja tekstiviestit	6
3.4 Hätäkutsu	7
3.5 Kuulutus	8
3.6 Taustaryhmä.....	8
3.7 Suorakanavaliikenne	9
3.8 Tallennus	9
4 Pelastustoimen puheryhmät ja suorakanavat.....	9
4.1 ANTO- puheryhmä	9
4.2 INFO- puheryhmä	9
4.3 Toimintaryhmät.....	10
4.4 Johtamis- ja yhteistoiminnan ryhmät	10
4.5 KUTSU- ryhmä.....	11
4.6 Suorakanavat.....	12
4.7 Tilatietoryhmä.....	13
5 Yhteistoimintapuheryhmät	13
5.1 Järjestelmän yhteistoimintapuheryhmät.....	13
5.2 Yhteistoimintasuorakanavat.....	16
6 Hälyttäminen	17
7 Liikennöinti- ja viestiliikennemallit	18
7.1 Liikennöinti pelastusyksikön tehtävässä.....	18
7.2 Liikennöinti pelastusjoukkueen tehtävässä.....	19
7.3 Liikennöinti pelastuskomppanian tehtävässä.....	21
8 Hätäkeskuksen päivystämät pelastustoimen puheryhmät ja yhteistoiminta- puheryhmät	22

9 Radioliikenteen perusteet	23
9.1 Liikennekuri	23
9.2 Radioliikenteen kultaiset säännöt.....	23
9.3 Keinot radioyhteyden parantamiseksi	23
9.4 Radiopuhelin johtamisvälineenä	24
10 Vikailmoitukset, huolto ja päätelaitteiden katoaminen	25
11 Radiopuhelimen luovuttaminen ulkopuoliselle	25

Liitteet

Liite 1: Pelastustoimen viranomaisradioverkossa käyttämät operatiiviset lyhytsanomat

Liite 2: Yhteistoimintapuheryhmät - uusi jako ja uudet nimet

Liite 3: Pelastuslaitoksen ja järvipelastusyhdistysten VIRVE-viestityksen periaatteet

Liite 4: VIRVE- viestinnän periaatteita metsäpalojen lentotähystystoiminnassa

1 Johdanto

Pelastustoimen valtakunnallisen VIRVE- viestiohjeen tarkoituksena on tukea viestintää ja sen suunnittelua viranomaisradioverkko VIRVE:ssä. Ohje on tarkoitettu pelastuslaitosten viestivastaaville ja muille pelastustoimen VIRVE-käyttäjille. Ohjetta voidaan käyttää esim. alueellisten viestiohjeiden suunnittelupohjana. Ennen alueellisen viestiohjeen laadintaa tulee olla suunniteltuna käytettävät resurssit, hälytysvasteet, kutsutunnukset, johtamisjärjestelmä ja yhteistoiminta eri viranomaisten välillä.

Viranomaisradioverkon (VIRVE) avulla voidaan tehostaa pelastustoimen viestintää niin pelastuslaitoksen sisäisessä toiminnassa kuin muiden VIRVE- käyttöön hyväksytyjen yhteistyötahojen kanssa.

Pelastustoimen tärkein liikennöintimuoto VIRVE:ssä on ryhmäliikenne ja varalla suorakanavaliikennöinti. Sujuvan viestiliikenteen organisoitumisen toteutumiseksi on järjestelmään luotu eri käyttötarkoituksiin suunniteltuja puheryhmiä, joita voidaan tarpeen mukaan muokata. Näitä ovat mm. hätäkeskusyhteyshyönteiset, toimintaryhmät sekä johtamistoimintaan käytettävät puheryhmät.

Hätäkeskukset toimivat tiiviissä yhteistyössä pelastustoimen kanssa. Hätäkeskukset päivystävät oman alueensa ”ANTO- sekä INFO- puheryhmiä”, joiden kautta hätäkeskus välittää tehtäviä ja pelastustoimen yksiköt voivat olla yhteydessä hätäkeskukseen. Yhteistoimintatehtäviä varten hätäkeskukset päivystävät myös oman alueensa yhteistoiminnan kutsuryhmää (esim. TKU YL KUTSU).

Kenttätoiminnassa pelastustoimi käyttää omia keskinäiseen liikennöintiin tarkoitettuja puheryhmiä. On huomattava, että hätäkeskus ei seuraa tätä liikennettä, joten kaikki viestintä hätäkeskuksen kanssa tulee käydä INFO- ryhmillä. VIRVE-käyttäjien välisiä yhteistoimintatehtäviä ja niiden johtamista varten on luotu aluekohtaisia yhteistoimintaryhmiä (esim. KRV YL 1, PH MOVI 1).

VIRVE:ssä ja sen radiopuhelimissa (VIRVE-päätelaite) voidaan asettaa useita puheryhmiä kuunteluun eli skannaukseen. Skannausta voidaan hyödyntää, kun on tarve kuunnella useampaa puheryhmää. Pääsääntöisesti puheryhmien skannausta tulee kuitenkin välttää, sillä usean ryhmän yhtäaikainen skannaus vaikeuttaa viestintää silloin, kun radioliikennettä on paljon.

Tätä ohjetta noudattamalla varmistetaan myös siitä, että VIRVE pääkäyttäjien 6.6.2011 hyväksymää ohjetta VIRVE:n yhteistoimintapuheryhmien sekä suorakanavien hallinnoinnista ja käytöstä noudatetaan pelastustoimessa. Tämä ohje sisältää ko. ohjeen asiat. Pelastustointia koskevista VIRVE:n teknisistä ohjeista on laadittu oma dokumenttisarjansa VIRVE- pääkäyttäjien käyttöön.

Pää- ja aluepääkäyttäjät sekä viranomaisten päivystyspisteet ja kentällä toimivat johtajat huolehtivat tämän ohjeen mukaisten toimintaperiaatteiden valvomisesta ja puuttuvat tilanteeseen, mikäli ohjeen vastaisia toimintatapoja havaitaan.

2 Lyhenteet ja määritelmät

Tässä ohjeessa käytetään mm. seuraavia lyhenteitä ja määritelmiä.

DMO	Direct Mode Operation = Suorakanavaväline
TMO	Trunking Mode Operation = Järjestelmätila
DWS	Dispatcher WorkStation = Päivystäjän työasema, mm. radiotilaajien ja ryhmien hallinnointiväline, viestiväline, kiinteä käyttöpaikka
ITSI	Individual TETRA Subscriber Identity – VIRVE radiotilaajanumero, joka muodostuu maa-, verkko- ja radiotilaajanumerosta.
ISSI	Individual Short Subscriber Identity – radiotilaajanumero.
TETRA	TErrestrial TRunked RAdio
VHF	Very High Frequency
HÄKE	Hätäkeskus
JOKE	Johtokeskus
TOJE	Toiminta-alueen johtoelin
TIKE	Tilannekeskus

Päätelaitteella tarkoitetaan tietoliikenneyhteyden päässä olevaa laitetta, jonka avulla kommunikoidaan.

Radiopuhelimella tarkoitetaan ajoneuvoon tai käyttöpaikkaan asennettua tai kannettavaa VIRVE-päätelaitetta.

Parametreinilla tarkoitetaan ennalta asetettujen asetusten määrittelyä päätelaitteeseen.

Lyhytsanomiam ovat esimerkiksi tilatiedot, statukset ja tekstiviestit, joita käytetään, yksikön tilan ilmoittamiseen, yksikön hälyttämiseen sekä paikkatiedon välittämiseen. Lyhytsanomien käyttö vähentää puheliikenteen tarvetta ja vähentää verkon kuormitusta.

3 Pelastustoimen käytössä olevat VIRVE:n toiminnot

3.1 Ryhmäpuhelu

VIRVE:ssä käytettävä teknologia mahdollistaa uusien puheryhmien luonnin tarpeiden mukaan. Järjestelmä ei rajoita tarvittavien puheryhmien luontia ja käyttöä. Järjestelmä on valtakunnallinen, jolloin voidaan liikennöidä laajoillakin alueilla.

Ryhmäpuhelussa ryhmän sisällä kaikki kuulevat puhujaa. Ryhmäpuhelussa käytetään vuoroittaista liikennettä, joten ns. päälle puhuminen ei ole mahdollista. Järjestelmä jakaa puheenvuorot.

Ryhmäpuhelun toiminnallisuus käyttäjien kannalta on seuraavanlainen:

- radiopuhelimen käyttäjä valitsee haluamansa ryhmän
- käyttäjä aloittaa puhelun painamalla tangenttia. Järjestelmä huolehtii puhelun muodostamisesta ja puheluun vaadittavien resurssien varaamisesta
- käyttäjä luovuttaa puheenvuoron toiselle ryhmän jäsenelle vapauttamalla tangentin (radiopuhelimen lähetyispainike).

Jos järjestelmässä on ruuhkaa, joudutaan omaa puheenvuoroa jonottamaan. Radiopuhelin ilmoittaa jonottamisesta vaimealla jonotuksen merkkiäänellä. Liikennöinnin aikana oma puheenvuoro voidaan varata (asettaa jonoon) painamalla jatkuvasti radiopuhelimen tangenttia. Puheyhteys avautuu jonotuksen merkkiäänänen päätyttyä ja radiopuhelimessa syttyy merkkivalo.

Puheenvuoron saantiin vaikuttavat radiopuhelimen prioriteetti (ennalta määritetty tärkeysjärjestys) sekä viimeisen puhujan prioriteetti. Meneillään olevaa puheenvuoroa edeltävä puhuja on prioriteetissa muita korkeammalla. Tämä mahdollistaa tarvittaessa sujuvan vuoropuhelun kahden käyttäjän välillä.

Kiinteällä käyttöpaikalla (DWS) työskentelevä päivystäjä (esim. hätäkeskuksessa) on aina prioriteetiltaan radiopuhelinkäyttäjää korkeampi pyytäessään puheenvuoroa.

Kunkin puhujan tunnus, VIRVE- numero tai nimi näkyy radiopuhelimen näytöllä kaikille ryhmän jäsenille, jotka ovat mukana ryhmäpuhelussa. Hätäkeskuspäivystäjä (tai vastaava) voi keskeyttää meneillään olevan puheenvuoron käyttämällä ns. altapurkavaa puheenvuoroa. Tällöin radiopuhelimeen puhuva menettää puheenvuoron ja päivystäjä saa puheenvuoron. Tarvittaessa ryhmäpuhelun puheenvuoron kesto voidaan teknisesti rajoittaa.

3.2 Yksilöpuhelu ja pikapuhelu

Yksilöpuhelut ovat samantyyppisiä kuin tavallisella matkapuhelimella soitettavat puhelut. Yksilöpuhelu on mahdollinen sekä VIRVE:n sisällä, että sen ja yleisen puhelinverkon välillä. Yksilöpuheluoikeudet määritellään tilaajakohtaisesti parametroimalla. Yksilöpuhelua voidaan hyödyntää niissä tilanteissa, kun on tarpeen viestittää tietoturvakriittistä informaatiota toiselle osapuolelle. Tarvittaessa verkon operaattori tai pääkäyttäjä voi rajoittaa yksilöpuhelun käyttöä verkon ylikuormittumisen estämiseksi.

Pikapuhelu toimii kuten yksilöpuhelu radiopuhelinten välillä, mutta käyttää vähemmän järjestelmän resursseja. Pikapuhelu aloitetaan valitsemalla numero ja painamalla tangenttia. Puhelu suljetaan kuten normaali yksilöpuhelu, eli painamalla puhelun lopettamispainiketta.

Yleisestä puhelinverkosta voidaan soittaa VIRVE:n radiopuhelimiin valitsemalla suuntanumero 04552 ja seitsemän numeroinen VIRVE- numero (= ISSI numero).

On huomioitava, että yksilöpuhelun ja pikapuhelun aikana ei kuulla ryhmäliikennettä.

3.3 Lyhytsanommat ja tekstiviestit

VIRVE:n käyttäjät voivat lähettää ja vastaanottaa lyhytsanomiamia kuten esimerkiksi tilatietoja, statuksia ja tekstiviestejä. Viestejä voidaan lähettää joko yksittäiselle käyttäjälle tai käyttäjäryhmälle. Pelastustoimen valtakunnallisesti määritellyt lyhytsanommat on esitetty liitteessä 1.

Järjestelmässä on esiohjelmoituja tilatietoja ja statuksia, joiden käytöllä voidaan vähentää puheviestinnän tarvetta.

Tilatietojen avulla yksikkö voi välittää esim. oman senhetkisen tilansa (esim. matkalla 0+1+3, tehtävä vastaanotettu jne.) ennalta määriteltyyn osoitteeseen (esim. tilatietoryhmään). Tilatiedot tallentuvat suoraan hätäkeskusten tietojärjestelmiin ja sieltä eteenpäin pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustietojärjestelmään (PRONTO). Tästä johtuen on tärkeää huomioida tilatietojen lähettämisen oikea-aikaisuus.

Statusviestien avulla voidaan saada ennalta määritelty toimenpide aikaan (esim. radiopuhelin hälyttämään, hallin ovi auki jne.).

Lyhytmuotoisina tekstiviesteinä välitetään paikkatietoa kenttäjohtamisjärjestelmissä.

VIRVE:llä voidaan lähettää ja vastaanottaa viestejä myös yleisestä puhelinverkosta mikäli radiopuhelimeen on määritelty viestikeskukseen numero ja laitteeseen on parametroidu siihen oikeudet.

Radiopuhelimille lähetettävien tekstiviestien enimmäispituus riippuu laitemerkistä/-mallista. Minimissään radiopuhelimet voivat lähettää ja vastaanottaa 120 merkkiä pitkiä viestejä ja enimmillään viestit voivat olla 399 merkkiä. DWS:ltä toiselle lähetettävän viestin pituus voi olla 252 merkkiä.

3.4 Hätäkutsu

Hätäkutsua saa käyttää henkeä uhkaavassa tilanteessa. Kutsun saa lähettää joko uhkaavassa tilanteessa oleva tai tilanteen havaitseva radiopuhelimen käyttäjä. Hätäkutsu aktivoidaan painamalla hätäkutsupainiketta.

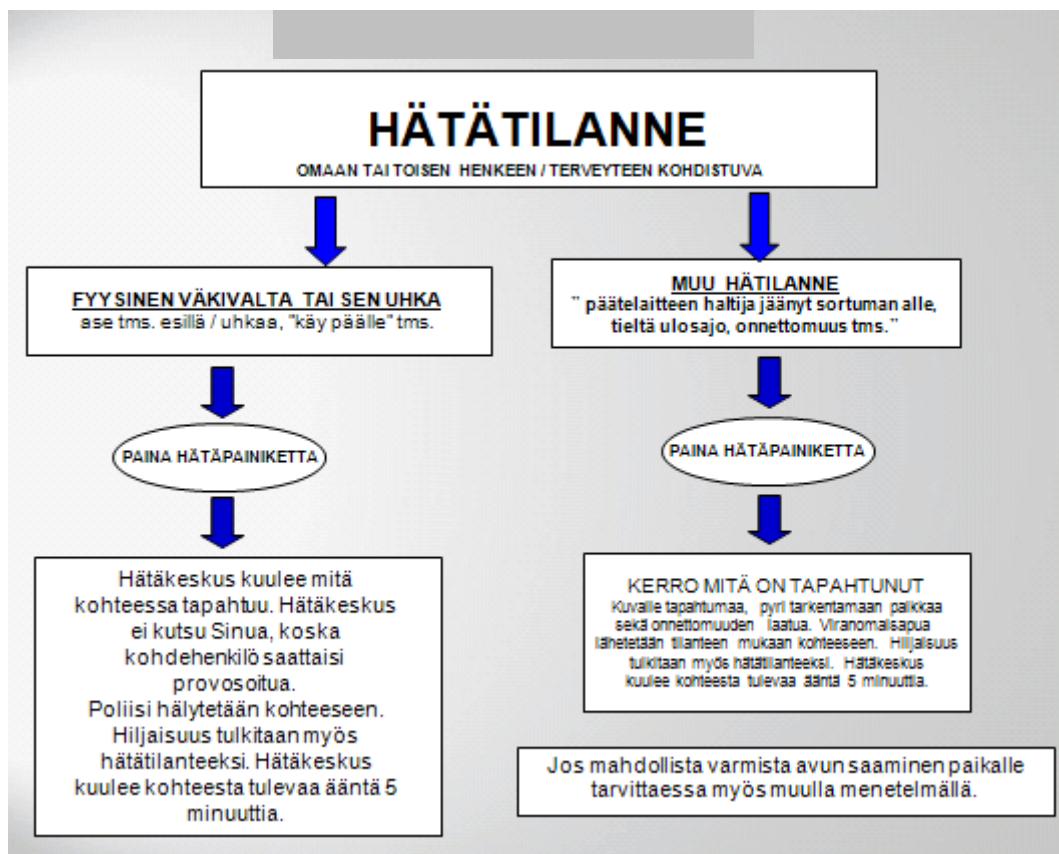
Hätäkutsu välittyy oman alueen hätäkeskukseen yksilöpuheluna, jolloin päivystäjä poimii sen kuunteluun. Hätäkutsu poikkeaa hätäkeskuksen muusta viestinnästä siten, että se hälyttää välittömästi hätäkeskuksen päivystyspöydissä. Jos hätäkutsua ei poimita, hätäkutsu siirtyy 20 sekunnin kuluttua hätäkeskuksen hätävaihteeseen (112) normaalina hätäpuheluna.

Mikäli päivystäjä poimii hätäkutsun, aukeaa puheyhteys hätäkutsun lähettäjän ja hätäkeskuksen välillä automaattisesti. Tällöin molemmat osapuolet voivat puhua ilman tangentin painamista. Yhteyden automaattinen aukiolo on rajoitettu viiteen minuuttiin. Hätäkutsu toimii myös radiopuhelun ollessa suorakanavalla, mikäli laite on verkon kuuluvuusalueella.

Jos havaitsee lähettäneensä hätäkutsun vahingossa, tulee siitä ilmoittaa hätäkeskukseen. Muulla tavalla puretut hätäkutsut tulkitaan edelleen hätätilanteeksi.

Mikäli radiopuhelimen haltijalla ei ole tarvetta hätäkutsuominaisuudelle, se voidaan ohjelmoida pois käytöstä. Vastuu hätäkutsun poiskytkemisestä on radiopuhelimen haltijalla ja asiasta tulee laatia kirjallinen dokumentti. Yhteiskäytössä olevien radiopuhelinten osalta päätös tulee hyväksyttävä yhteisesti.

Hätäkutsun käyttöä on havainnollistettu kuvassa 1.

Kuva 1. Ohje hätäkutsun käytöstä

3.5 Kuulutus

Kuulutus on DWS:n kautta tehtävä toiminto. DWS:n käyttäjä voi kuuluttaa valitsemissa ryhmiin lopettamalla käynnissä olevan puheenvuoron. Kuulutuksen kuulevat kaikki kyseisen ryhmän valinnet tai ryhmää skannaavat radiopuhelimet. Kuulutusta käytetään nopeaan tiedottamiseen ja tarvittaessa usealle ryhmälle yhtäkaaa.

3.6 Taustaryhmä

Radiopuhelimiin on parametroitu taustaryhmiä, joilla DWS:n kautta voidaan ”pakko-kuuluttaa” viesti läpi kaikkiin päätelaitteisiin. Radiopuhelimet on ohjelmoitu niin, että kuulutus annetaan kuulutusryhmään, johon kuuluvat etukäteen määritellyt radiot. Radiopuhelimesta ei voi antaa kuulutusta taustaryhmään.

Radiopuhelin vastaanottaa taustaryhmän liikenteen kaikissa tilanteissa paitsi yksilöpuhelun aikana. Taustaryhmiä voidaan käyttää kiireellisen viestin tiedottamiseen kentällä oleville toimijoille riippumatta siitä, mitä puheryhmiä on valittu radiopuhelimissa kuun-

telussa. Taustaryhmän ja kuulutuksen erona on se, että taustaryhmä on tietty ryhmä johon voidaan tärkeä viesti kuuluttaa ja kuulutus voidaan tehdä mihin ryhmään tahansa.

3.7 Suorakanavaliikenne

Suorakanava (DMO) toimii rajallisella etäisyydellä radiopuhelinten välillä ilman järjestelmän tukea. Suorakanavalle siirrytään pelastustoiminnan johtajan käskystä tai ilman käskyä ennalta suunnitelluissa tilanteissa.

Suorakanavaliikenteen kuuluvuuden toimintasäde voi vaihdella suuresti, riippuen monista tekijöistä kuten laitteesta, maastoesteistä, väliseinistä jne. Suorakanavalla radiopuhelin on verkon palveluiden ulkopuolella. Jos on samanaikainen tarve järjestelmäpuolen liikenteen käyttöön, on sitä varten oltava toinen radiopuhelin.

3.8 Tallennus

VIRVE- järjestelmä tarjoaa mahdollisuudet keskitetyille nykyisin käytössä olevaa kattavammalle tallennusratkaisulle. Viestiliikenteen tallentaminen tukee onnettomuustilanteiden jälkiarviointeja, niin koulutuksellisessa kuin myös tutkinnallisessa mielessä.

Hätäkeskusten päivystämien puheryhmien ryhmäliikenne tallennetaan hätäkeskuksissa.

4 Pelastustoimen puheryhmät ja suorakanavat

Tässä kappaleessa kuvataan keskeisten pelastustoimessa käytettävien puheryhmien käyttötarkoituksia. Liikennöinnistä ja viestinnästä on kerrottu lisää myös kappaleessa 7, liikennöinti- ja viestiliikennemallit. Pelastustoimen puheryhmäperiaatteet on pyritty tiivistämään kuvaan 2 (s.12).

4.1 ANTO- puheryhmä

Hätäkeskus välittää pelastustoimen tehtävät ANTO-puheryhmässä. Puheryhmässä viestitetään vain tehtävän antoon liittyvät asiat. ANTO-ryhmä voi olla myös määriteltynä taustaryhmäksi. ANTO-ryhmä on aina hätäkeskuksessa päivystyksessä.

4.2 INFO- puheryhmä

INFO-ryhmä on hätäkeskuksen ja pelastustoimen resurssien välinen puheryhmä. Ryhmä on tarkoitettu tehtävänannon jälkeiseen viestiliikenteeseen (esim. onnettomuuteen liittyvät lisätiedot), kiireettömiin ja operatiivisista toimintaa tukeviin tehtäviin (oma-

aloitteiset tehtävät) sekä ilmoituksiin, joilla on operatiivisen valmiuden kannalta merkitystä. INFO-ryhmä on aina hätäkeskuksessa päivystyksessä.

4.3 Toimintaryhmät

Pelastuslaitoksilla on omat toimintaryhmänsä, jotka on tarkoitettu käytettäväksi kenttätoiminnassa yksikön tai muiden muodostelmien viestiliikennöintiin. Toimintaryhmien käyttöä voidaan jaotella muun muassa pelastuslaitoksen toimialueiden, kuntien, asemien tai pelastustoiminnan muodostelmien mukaisesti.

Toimintaryhmiä voidaan käyttää tehtävissä myös toisen toimialueen tai toisen pelastuslaitoksen alueella pelastustoiminnan johtajan määräysten mukaisesti. Toimintaryhmiä voidaan käyttää pelastustoiminnan harjoitusten sekä muuhun toimipisteen tarvitsemaan liikennöintiin.

Toimintaryhmät eivät ole hätäkeskuksessa päivystyksessä, ellei asiasta erikseen sovita hätäkeskuksen kanssa.

4.4 Johtamis- ja yhteistoiminnan ryhmät

Johtamisen puheryhmiä käytetään muodostelmien johtamiseen. Johtamisen puheryhmien lukumäärä on suunniteltu pelastustoimen alueen johtamisjärjestelmän ja käytettävissä olevien resurssien mukaisesti.

Suuronnettomuuksissa voi pelastuslaitos käyttää toiminnassaan tätä varten suunniteltuja johtamis- ja toimintaryhmiä. Näiden puheryhmien lukumäärä on suunniteltu pelastustoimen alueen vallitsevien uhkien ja sen mukaisten tarvittavien resurssien mukaisesti. Lisäksi on arvioitava ennakkosuunnitelmien, harjoitusten ja yhteistoiminnan laajuuden mukaan suuronnettomuusryhmien jakaminen muiden pelastuslaitosten resursseille johtamisen ja yhteistoiminnan onnistumiseksi.

Johtamisen puheryhmien nimeämisessä suositellaan käytettäväksi muodostelmaa tai muodostelman laajuutta kuvaavilla nimillä, esim. XX JOUKKUE(XX = pelastuslaitoksen lyhenne, esim. KS JOUKKUE 1) tai XX KAISTA (esim. HE KAISTA 1). Suurissa, kuten komppanian tasoisessa tilanteessa, komppanian johdon ja joukkueiden tai kaistojen johtamisen ryhmän nimenä suositellaan käytettäväksi XX TOJE 1 tai XX KOMPANIA 1. Toiselle komppanialle vastaavasti XX TOJE 2 tai XX KOMPANIA 2 jne. Pelastuslaitoksen johtokeskuksen ja toiminta-alueen johtoelimen välisen puheryhmän nimeksi suositellaan XX PE JOKE -nimeä.

Lisäksi on arvioitava yhteistoiminnan syvyyden mukaan muiden johtamisen ryhmien tarpeita naapurialueiden kanssa.

Edellä mainittuja puheryhmiä voidaan jakaa toimivan pelastustoiminnan johtajan päätöksen mukaan sekä ennakkosuunnitelmien ja harjoitusten perusteella muodostettujen käytäntöjen mukaan.

Hätäkeskus ei päivystä johtamisen puheryhmiä, ellei asiasta erikseen sovita hätäkeskuksen kanssa.

4.5 KUTSU- ryhmä

Pelastuslaitoskohtaista XX PE KUTSU-ryhmää käytetään tehtävissä, joissa tehtävään osallistuu yksiköitä useammalta eri pelastusasemalta, sisäiseltä päivystysalueelta tai useamman pelastuslaitoksen alueelta. Paikallisesti tai alueellisesti voidaan sopia, että yksiköt voivat siirtyä suoraan tilanteen edellyttämään johtamis- tai yhteistoimintaryhmään mikäli se on tarkoituksenmukaista.

KUTSU- ryhmää käytetään resurssien organisoimiseen. Yksiköiden johtajien ja tukiyksiköiden tulee siirtyä automaattisesti KUTSU-ryhmää saatuaan tehtävän alkutiedot hätäkeskukselta.

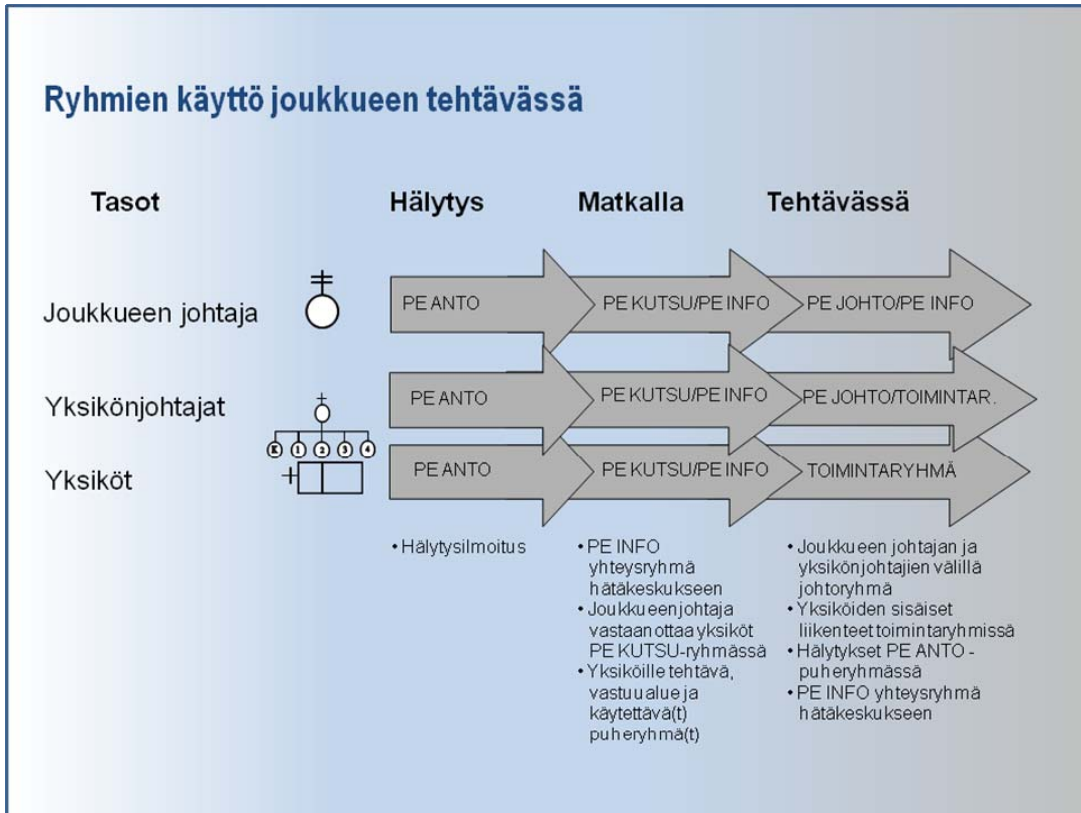
KUTSU- ryhmässä ilmoitaudutaan pelastustoiminnan johtajalle ja kerrotaan yksikön vahvuus. Ryhmässä vastaanotetaan myös tieto käytettävästä puheryhmästä ja vastuualueesta sekä sen johtajasta. Näiden tietojen jälkeen siirrytään käskettyyn puheryhmään.

Pelastustoimen KUTSU- ryhmän käytön periaatteita:

- Suurempien kuin yhden yksikön tilanteen organisoitumiseen käytettävä puheryhmä
- Erikoispuheryhmä joka on vain yksiköiden ilmoittautumiseen, vastaanottamiseen onnettomuuspaikalle ja siellä tehtävänantoon tarkoitettu puheryhmä
- Lähtökohtaisesti yksi KUTSU-puheryhmä on käytössä koko pelastuslaitoksen alueella
- Yhteysryhmänä myös toisilta pelastuslaitoksilta tuleville resursseille.

KUTSU- puheryhmiä ei päivystetä hätäkeskuksissa.

Pelastusjoukkueen ja -komppanian johtajina toimivien on huolehdittava, että pelastusalueen KUTSU- puheryhmä on kuuntelussa alueellisen ohjeistuksen mukaisesti.

Kuva 2. Luvuissa 4.1 - 4.5 mainittujen puheryhmien käyttöperiaatteita

4.6 Suorakanavat

Pelastustoimella on käytössään omaan sekä yhteistoimintaan tarkoitettuja suorakanavia.

Pelastustoimen käytössä olevat suorakanavat ovat: PELA KUTSU, PELA1-9 ja EURO3.

Jos järjestelmän peitto menetetään, siirrytään PELA KUTSU suorakanavalle. Järjestelmän vikatilanteiden ja huoltokatkosten aikana viestintä hoidetaan ennalta sovituilla suorakanavilla.

EURO3- suorakanavaa käytetään pelastustoimen kansainvälisessä toiminnassa Suomessa ja ulkomailla.

Viestiliikenteen suunnittelusta vastaava henkilö (organisaation VIRVE- vastaava) suunnittelee ja ohjeistaa oman alueensa suorakanavien käytön periaatteet ja mahdollisen alueellisen jakamisen yhdessä naapuriorganisaatioiden (huomioitava niin naapuripelastuslaitos kuin esim. poliisikin) kanssa.

Toiminnan varmistamiseksi hätäkeskuksissa tulee olla suunnitelma ja valmius suorakanavaviestintään. Vastaavasti pelastuslaitoksilla tulee olla suunnitelma ja valmius suorakanavaviestintään yksiköiden, paloasemien ja hätäkeskuksen kanssa yhteysetäisyyksien puitteissa. Yhteysetäisyyksien kasvattamiseksi voidaan käyttää esim. suuntaavia antenniratkaisuja.

4.7 Tilatietoryhmä

Tilatietoryhmää käytetään resurssien tilatietojen vastaanottamiseen hätäkeskuksen työasemille (ELS ja DWS). Tilatietoryhmät on määritelty hätäkeskusalueittain. Tilatietoryhmää ei ole parametroitu päätelaitteisiin puheryhmäksi. Tilatietoryhmiä hyödynnetään myös hätäkutsujen käsittelyssä ja paikkatietojen välittämisessä.

5 Yhteistoimintapuheryhmät

Järjestelmään on luotu puheryhmiä myös VIRVE:n käyttäjien yhteistoimintaa varten. Puheryhmät ovat hätäkeskusalue- ja maakuntakohtaisia yhteistoimintapuheryhmiä. Yhteistoimintapuheryhmien teknisestä hallinnoinnista vastaa Erillisverkot Oy pääkäyttäjäryhmässä sovittujen periaatteiden mukaisesti.

Tähän ohjeeseen on sisällytetty sellaiset yhteistoimintapuheryhmien ja suorakanavien käytön periaatteet, jotka ovat mainittu 6.6.2011 annetussa ohjeessa viranomaisradioverkon yhteistoimintapuheryhmien sekä –suorakanavien hallinnoinnista ja käytöstä.

5.1 Järjestelmän yhteistoimintapuheryhmät

VIRVE- käyttäjien yhteistoimintaa varten on luotu:

- a. Kaikkien yhteisiä yhteistoimintapuheryhmiä
- b. Viranomaisten yhteistoimintapuheryhmiä
- c. Käyttäjäorganisaatioiden keskinäisiä yhteistoimintapuheryhmiä
- d. Meripelastuskeskusten yhteistoimintapuheryhmät.

Kaikkien VIRVE- käyttäjien käyttöön laaditut yhteistoimintapuheryhmät tunnistetaan alueen lyhenteen jälkeisestä ”YL”-lyhenteestä. Vastaavasti viranomaiskäyttöä varten luodut yhteistoimintapuheryhmät tunnistetaan alueen lyhenteen jälkeisestä MOVI- lyhenteestä. Lisäksi on meripelastuskeskuksia varten MEPE -puheryhmät.

Yhteisinä kutsupuheryhminä ovat YLKUTSU- puheryhmät, joissa voidaan ainoastaan esittää yhteyspyyntö ja sopia siirtymisestä viestittämään soveltuvaan muuhun puheryhmään.

a. Kaikkien VIRVE- käyttäjien yhteiset puheryhmät

Kullakin hätäkeskusalueella on seuraavat puheryhmät:

YLKUTSU esim. TKU YLKUTSU
YL 1 esim. TKU YL 1
YL 2
YL 3

YLKUTSU- puheryhmiä käytetään vain yhteyden avaamiseen ja tarvittaessa toimintaryhmästä sopimiseen. Kutsuryhmään ei saa jäädä liikennöimään, vaan siitä on mahdollisimman pian siirryttävä sovittuun toimintapuheryhmään.

Hätäkeskuksilla on oikeus ja velvollisuus puuttua tämän ohjekohdan vastaiseen viestitukseen.

b. Viranomaisten yhteiset puheryhmät

Moniviranomaistehtävän yhteistoimintaviestitukseen voidaan käyttää viranomaisten kahdenvälisen puheryhmien lisäksi tai sijasta MOVI- puhe-ryhmiä.

MOVI JOHTO esim. VS MOVI JOH
MOVI 1 esim. VS MOVI 1
MOVI 2

MOVI JOHTO -puheryhmiä käytetään pääsääntöisesti yhteistoimintatehtävän johtamistoimintaan liittyvään viestitukseen. MOVI 1-2 -puheryhmiä käytetään pääsääntöisesti yhteistoimintatehtävän toimintaan liittyvään viestitukseen.

MOVI-puheryhmien käyttäjiä voivat viranomaisten lisäksi olla muutkin kuin viranomaistahot, kuten esimerkiksi yksityinen ensihoitoyksikkö ja sopimuspalokunta. Tämä tapahtuu vain viranomaisten toimeksiannosta tai sopimukseen perustuen.

MOVI JOHTO -puheryhmä saa olla viranomaiskäyttäjien ulkopuolisilla tahoilla vain niissä radiopäätelaitteissa, joita käytetään kenttätilanteen johtamisessa.

MOVI- puheryhmien aluejako on pääsääntöisesti maakuntajako, lukuunottamatta Uudenmaan maakuntaa, joka jakautuu kolmeen osaan. Yhteistoimintapuheryhmät on lueteltu liitteessä 2.

c. Organisaatioiden väliset yhteistoimintapuheryhmät

Eri viranomaisilla on olemassa myös kahden tai kolmenvälisiä puheryhmiä, joiden käytöstä ja hallinnoinnista asianomaiset viranomaiset sopivat keskenään.

Pelastustoimen ja muiden yhteistoimintatahojen yhteistoimintatilanteita varten on luotu kahdenkeskisiä puheryhmiä. Tällaisia puheryhmiä ovat esim. POPE (poliisin ja pelas-

tustoimen välinen puheryhmä) tai SOTEPE (sosiaali- ja terveystoimen sekä pelastustoimen väliset puheryhmät). Pelastustoimen yhteistoimintatahojen kahdenkeskisistä puheryhmistä ja niiden käyttämisestä ohjeistetaan tarvittaessa erikseen.

d. Meripelastuskeskusten yhteistoimintapuheryhmät

Meripelastuskeskusten KUTSU-puheryhminä ovat merivartiostokohtaiset MEPE-ryhmät. Tällaisia ryhmiä ovat esim. MEPE HKI, Suomenlahden merivartioston alueella ja MEPE TKU, Länsi-Suomen merivartioston (Saaristomeri ja Pohjanlahti) alueella.

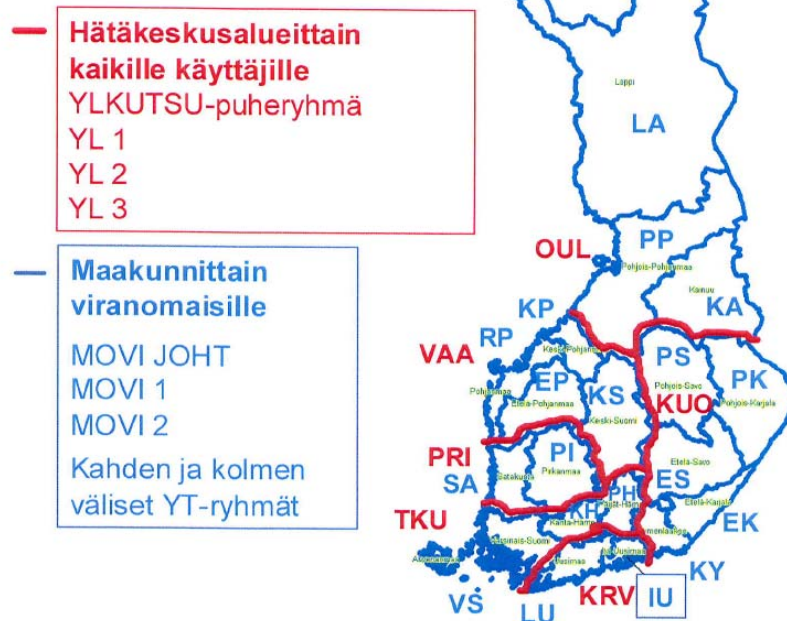
MEPE –puheryhmiä käytetään pääsääntöisesti yhteyden avaamiseen (kutsu) sekä lyhyiden ilmoitusten viestintään Meripelastuskeskuksille.

Työskentelypuheryhminä viranomaisten välillä käytetään MOVI -puheryhmiä ja ei-viranomaisille paikallisia MEPE -puheryhmiä.

Käytettävän työskentelypuheryhmän päättää Meripelastuskeskus (Turku tai Helsinki), jotka myös valvovat ja ohjaavat puheryhmien käyttöä.

Yhteistoimintapuheryhmät ja niiden aluejako on koottu tiivistetysti kuvaan 3.

Yhteistoimintapuheryhmät ja niiden alueet

Kuva 3. Yhteistoimintapuheryhmät ja niiden alueet

Yhteistoimintapuheryhmien kuuntelu

Hätäkeskus ja viranomaisten johtopaikat päivystävät alueensa YL KUTSU-ryhmää. Meripelastuskeskukset päivystävät alueensa MEPE-ryhmää. Lisäksi radiopuhelimilla voidaan käyttäjäorganisaatioiden harkinnan mukaan kuunnella (skannata) alueen YL-KUTSU- puheryhmää.

MOVI- ryhmiä otetaan käyttöön ja kuunteluun vain silloin, kun osallistutaan yhteistoimintatilanteeseen. MOVI- ryhmien muu aiheeton kuuntelu on kiellettyä.

Ohjeistuksen vastaiseen toimintaan, joka liittyy yhteistoimintapuheryhmien kuunteluun, on oikeus puuttua hätäkeskuksella, pelastustoiminnan johtajalla ja VIRVE- pääkäyttäjillä.

5.2 Yhteistoimintasuorakanavat

Yhteistoimintasuorakanavia on seuraavasti:

1. Kaikkien VIRVE-käyttäjien käyttöä varten S YLKUTSU- ja S YL 1-suorakanavat.
2. Viranomaiskäyttöä varten S MOVI 1 ja S MOVI 2.
3. Käyttäjäorganisaatioiden keskinäiset yhteistoimintasuorakanavat.
4. Yleiseurooppalaiset viranomaisradioverkkojen suorakanavat.

Suorakanavanimen ensimmäinen kirjain S tarkoittaa suorakanavaa. Suorakanavia käytetään samoilla periaatteilla, kuin järjestelmätilan vastaavilla nimillä olevia yhteistoimintapuheryhmiä. Yhteistoimintasuorakanavia käytetään silloin, kun järjestelmätilan yhteistoimintapuheryhmiä ei ole käytettävissä tai niitä ei ole muusta syystä tarkoituksenmukaista käyttää.

1. Kutsukanava ja yleiset yhteistoimintakanavat

S YLKUTSU-suorakanavaa käytetään vain yhteyden avaamiseen ja toimintakanavan sopimiseen. Kutsukanavalle ei saa jäädä liikennöimään, vaan siitä on mahdollisimman pian siirryttävä sovitun suorakanavan käyttöön.

Yleistä yhteistoimintasuorakanavaa S YL 1 käytetään kaikkien VIRVE-käyttäjätahojen keskinäiseen viestintään silloin, kun on tarpeen toimia suorakanavalla yhteistoimintatilanteessa.

2. Viranomaisyhteistoimintasuorakanavat S MOVI 1 ja S MOVI 2

MOVI-viranomaisyhteistoimintasuorakanavia (S MOVI 1 ja S MOVI 2) käytetään eri viranomaisten keskinäiseen viestintään.

MOVI-suorakanavien käyttäjiä voivat viranomaisten lisäksi olla muutkin kuin viranomaistahot, kuten esimerkiksi yksityinen ensihoitoyksikkö ja sopimuspalokunta. Tämä tapahtuu vain viranomaisten toimeksiannosta tai sopimukseen perustuen.

3. Käyttäjäorganisaatioiden keskinäiset yhteistoimintasuorakanavat

Näistä kanavista ja niiden käyttämisestä organisaatiot sopivat keskenään.

4. Kansainväliset yhteistoimintasuorakanavat EURO 1 - EURO 5

Euroopan laajuisesti viranomaisradioverkoille on varattu kansainvälistä yhteistoimintaa varten yhteisiä suorakanavia ja nimetty ne yhdenmukaisesti EURO 1 - EURO 10.

Näitä kanavia saa käyttää ainoastaan kansainvälisessä yhteistoimintatilanteessa Suomessa (kanavat EURO 1 - EURO 5) tai ulkomailla (kanavat EURO 1 - EURO 10) tilanteen johtajan antamien ohjeiden mukaisesti. Kanavia EURO 6 - EURO 10 ei tule käyttää Suomessa.

EURO 1 -suorakanava tulee ohjelmoida kaikkiin VIRVE-radioihin. EURO 2 - EURO 5 -suorakanavat tulee ohjelmoida niihin ja vain niihin VIRVE-radioihin, joissa on S MOVI -suorakanavat. Kun EURO 2-5 -kanavia käytetään Suomessa, tulisi ensisijaisesti käyttää seuraavaa organisaatiojakoa:

- EURO 2: rajavartiolaitos
- EURO 3: pelastustoimi
- EURO 4: poliisi
- EURO 5: tulli

EURO-suorakanavien käyttö Suomessa, pelkästään kotimaisten käyttäjien välillä, on ehdottomasti kielletty.

6 Hälyttäminen

Yksiköiden hälyttäminen VIRVE:n kautta tehdään status- ja/tai tekstiviesteillä sekä puheella. Hälytys ohjautuu tehtävän mukaisesti paloaseman kuulutusjärjestelmään, VIRVE- radiopuhelimiin, hakulaitteisiin ja/tai matkapuhelimiin.

Jos hälytettyyn tehtävään ei lähdetä heti, on hätäkeskukseen lähetettävä tilatieto ”tehtävä vastaanotettu”.

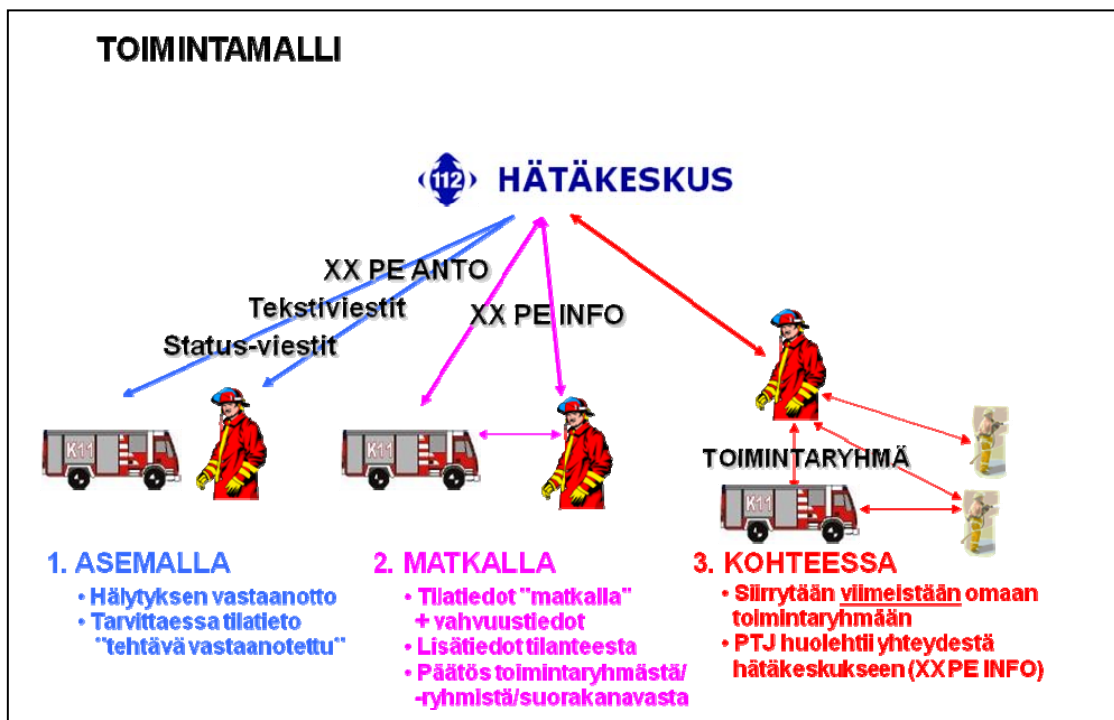
7 Liikennöinti- ja viestiliikennemallit

Tässä kappaleessa kuvataan tehtävän elinkaaren liikennöinti sekä viestiliikenneorganisoinnin esimerkit yksikön, joukkueen, komppanian ja pelastusyhtymän perusmuodostelmissa. Pelastustoiminnan johtajan tehtävänä on arvioida tapauskohtaisesti sopivin viestiliikennemalli onnettomuustilanteen hoitamiseksi.

Puheryhmien käyttöön ja jakamiseen vaikuttaa onnettomuustilanteen hoitamiseen liittyvä resurssien organisointi. Vaikuttavina tekijöinä ovat mm. viestiliikenteen määrä ja muodostelmien vastuualueiden sidonnaisuus toisiinsa nähden.

Nyrkkisääntönä voidaan pitää, että samalla työskentelypaikalla työskentelevät resurssit käyttävät yhteistä puheryhmää/suorakanavaa. Kuitenkin, esimerkiksi liikenneonnettomuustilanteessa, yksiköllä voi olla käytössään kaksikin puheryhmää; toinen yksikön toimintaan tarvitsemaan kommunikointiin ja toinen liikenteenohjaukseen käytettävään kommunikointiin. Toisaalta myös joukkue voi käyttää vain yhtä puheryhmää, kun viestiliikenteen määrä on vähäinen ja joukkueen resurssit toimivat tiiviissä yhteistyössä keskenään.

Liikennöinti- ja viestiliikennemallin kokonaisuutta on havainnollistettu kuvassa 4.

Kuva 4. Liikennöinti pelastusyksikön tehtävässä

7.1 Liikennöinti pelastusyksikön tehtävässä

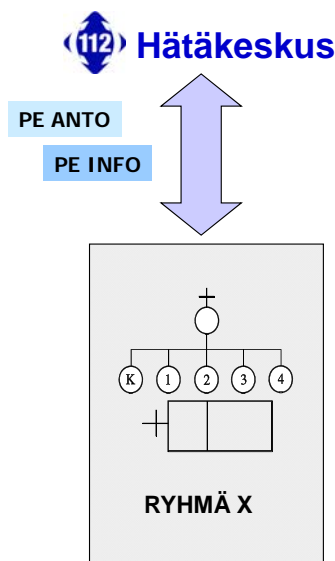
Hätäkeskus välittää hälytystehtävän radiokohtaisesti lähettämällä ”HÄLYTYS- statuksen” ja tekstiviestin. Tehtävailmoitusta täydennetään puheella. Tehtävään osallistuvat yksiköt antavat lähtöilmoituksensa tilaviestillä ”matkalla” (valmiuksien mukaan tilaviesti: matkalla + vahvuus). Hätäkeskus välittää INFO- ryhmässä tarvittavat hälytykseen liittyvät lisätiedot tehtävään osallistuville yksiköille.

Tehtäväpaikalle saavuttuaan yksiköiden jäsenet toimivat heille määrätyissä toimintapuheryhmissä tai suorakanavilla. Pelastustoiminnan johtajan tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä päätös suorakanavalle siirtymisestä ennen kohteeseen menemistä.

Tilannepaikalla kaikki yksiköt/ajoneuvojen kuljettajat tiedottavat hätäkeskukselle tilannepaikalle saapumisesta lähettämällä tilatiedon ”kohteessa”.

Tehtäväpaikalta lähdön johtaja ottaa tarvittaessa yhteyden hätäkeskukseen häntäkeskusalueen PE INFO- ryhmässä.

PELASTUSYKSIKKÖ

Hälytysilmoitus annetaan PE ANTO-ryhmässä. Matkalla kohteeseen käydään tarvittava lisätiedustelu PE INFO -ryhmässä.

Yksikkö käyttää pääsääntöisesti ennalta suunniteltua toimintaryhmää. Tarvittaessa käytetään muita toimintaryhmiä tai suorakanavia esim. savusukellukseen, liikenteenohjaukseen jne.

Yhteistoiminnassa muiden VIRVE-käyttäjäorganisaatioiden kanssa käytetään keskinäisesti sovittuja yt-puheryhmiä, esim. Po Pe-ryhmiä.

Kuva 5. Liikennöinti pelastusyksikön tehtävässä

7.2 Liikennöinti pelastusjoukkueen tehtävässä

Hätäkeskus välittää hälytystehtävän radiokohtaisesti lähettämällä ”HÄLYTYS- statuksen” ja tekstiviestin. Tehtävailmoitusta täydennetään puheella. Tehtävään osallistuvat

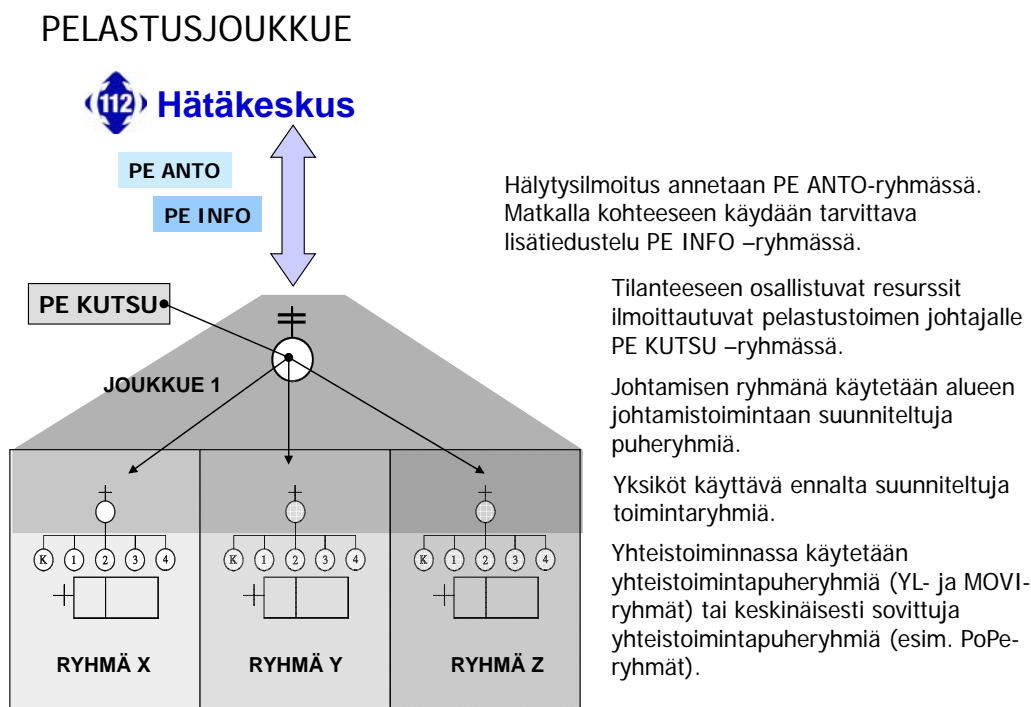
yksiköt antavat lähtöilmoituksensa tilaviestillä ”matkalla” (valmiuksien mukaan tilaviesti: matkalla + vahvuus). Häätakeskus välittää INFO- ryhmässä tarvittavat hälytykseen liittyvät lisätiedot tehtävään meneville yksiköille.

Koska joukkue muodostetaan pääsääntöisesti useamman aseman yksiköistä, siirrytään välittömästi tehtävälmoituksen jälkeen pelastuslaitoksen PE KUTSU- puheryhmään ja ilmoittaudutaan joukkueen johtajalle. Joukkueen johtaja antaa tehtäväkäsyt ja tehtävän hoitamiseen käytettävät johtamis- ja toimintapuheryhmät.

Myös toiselta alueelta tulevat yksiköt ottavat yhteyttä joukkueen johtajaan PE KUTSU-ryhmässä. Paikallisesti tai alueellisesti voidaan ohjeistaa, että yksiköt voivat siirtyä suoraan tilanteen edellyttämään johtamis- tai yhteistoimintaryhmään mikäli se on tarkoituksenmukaista.

Joukkueen johtaja ja yksiköiden johtajat viestittävät johtamisen puheryhmässä (esim. XX JOUKKUE 1 tai XX KAISTA 1). Yksiköiden jäsenten keskinäinen viestintä tapahtuu yksiköiden toimintapuheryhmissä.

Alueellisesti on tehtävä ohjeet siitä, mitä puheryhmää ensisijaisesti käytetään johtamistoimintaan. Tehtävänannon jälkeen yhteydenotto häätakeskukseen päin tapahtuu alueen PE INFO- ryhmässä. Joukkuetta täydentämään tulevat toisten alueiden yksiköt toimivat tehtäväpaikalla käsketyissä puheryhmissä.

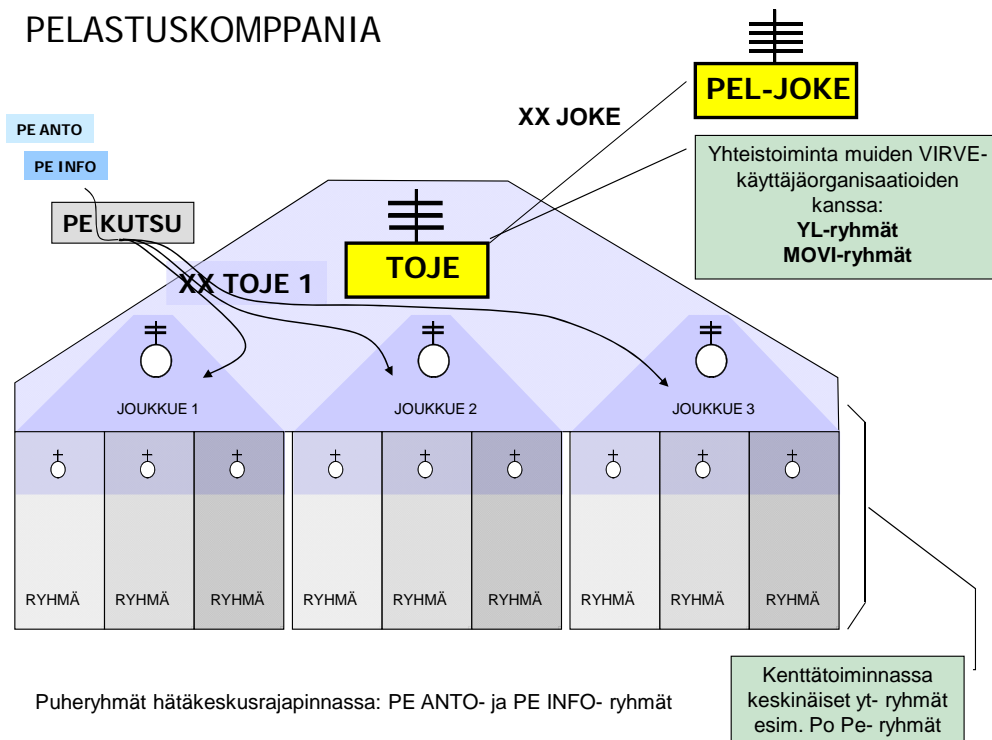
Kuva 6. Liikennöinti pelastusjoukkueen tehtävässä

7.3 Liikennöinti pelastuskomppanian tehtävässä

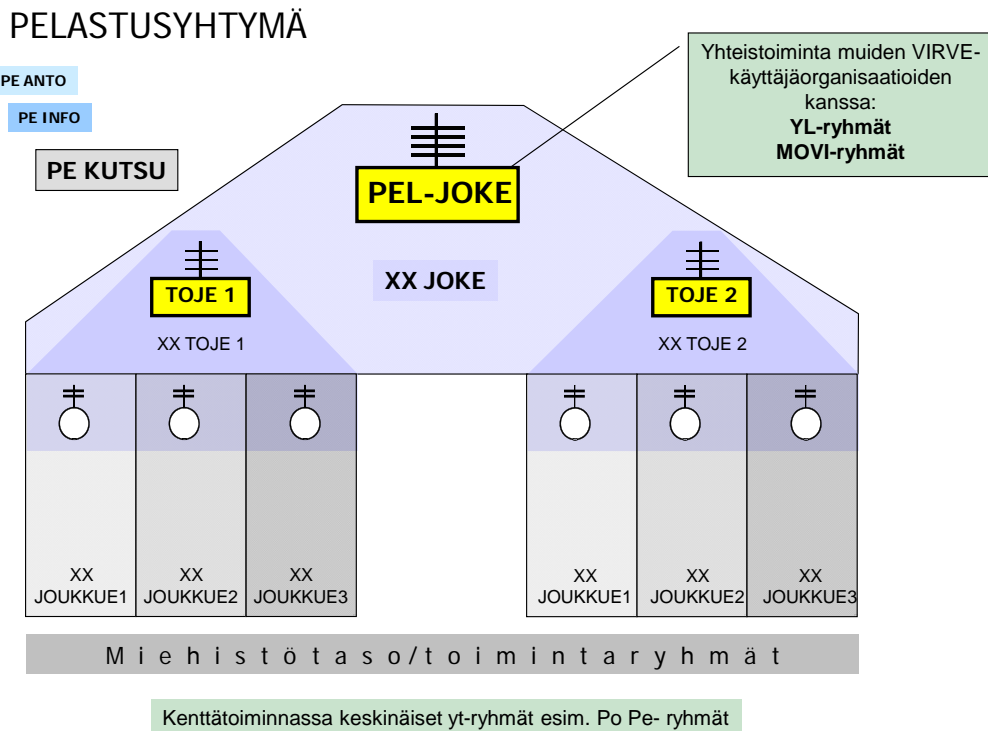
Tilanteet, joihin hälytetään komppanian vahvuinen vaste, hälytys tapahtuu kuten yksiköiden ja joukkueiden tehtävissä.

Välittömästi tehtävälmoituksen siirrytään jälkeen pelastuslaitoksen PE KUTSU- puheryhmään ja ilmoitaudutaan komppanian johdolle. Pelastustoiminnan johtaja antaa tehtäväkäsyt ja tehtävän hoitamiseen käytettävät johtamis- ja toimintapuheryhmät.

Pelastustoiminnan johtaja määrää yksiköiden/joukkueiden vastuualueet ja tehtävät sekä tilanteen aikana käytettävät puheryhmät. Toimintaryhminä käytetään ennalta suunniteltuja puheryhmiä. Johtamistoimintaan käytetään alueen johtamispuheryhmiä. Komppanian vahvuisen organisaation viestiliikenteen organisoimiseen käytetään ennalta suunniteltua viestiliikenteen perusrunkoa (kuva 7 ja 8).

Kuva 7. Liikennöinti pelastuskomppanian tehtävässä

Kuva 8. Liikennöinti pelastusryhmän tehtävässä

8 Hätäkeskuksen päivystämät pelastustoimen puheryhmät ja yhteistoimintapuheryhmät

Hätäkeskukset päivystävät seuraavia, hätäkeskusalueen pelastuslaitosten yhteysryhmiä ja yhteistoimintaan tarkoitettuja puheryhmiä:

- PE ANTO- ryhmät
- PE INFO- ryhmät
- TILATIETO- ryhmät
- YLKUTSU- ryhmät (yksi/hätäkeskusalue)

Lisäksi hätäkeskus voi ottaa päivystettäväksi myös muita puheryhmiä käyttäjäorganisaation pyynnöstä.

9 Radioliikenteen perusteet

Onnistunut radioviestintä vaatii tietoa, taitoa ja harjoittelua.

9.1 Liikennekuri

- radioliikenteessä annettuja ohjeita noudatetaan tarkasti
- liikennekuri ei kuitenkaan ole liikennekaavojen orjallista noudattamista vaan niiden soveltamista
- liikennekuri on ennen kaikkea itsekuria, johon kuuluu:
 - huolellinen kuuntelu
 - vain tarpeen vaatima liikenne
 - vain tarvittavat puheryhmät kuuntelussa
 - puhuminen lyhyttä ja asiallista
 - puhuminen toimintaan liittyvää
 - kielenkäyttö asiallista

Pelastustoimen liikennekuria valvovat hätäkeskus ja pelastusviranomaiset. On huomattava, että suurin osa järjestelmän kautta kulkevasta radioliikenteestä tallennetaan ja rikkomuksiin tullaan tarvittaessa puuttumaan.

9.2 Radioliikenteen kultaiset säännöt

- harkitse mitä aiot sanoa
- kuuntele / seuraa muodostuuko yhteys
- muista tangentin oikea käyttö (tangenti pohjaan, vihreä valo + merkkiääni, puhu sitten vasta)
- älä huuda, puhu normaalilla äänelläsi ja noin 5 – 10 sentin etäisyydellä mikrofonista
- puhu lyhyesti (Huom. puheaika voi olla rajoitettu parametroidulla max. 60 sekuntiin)
- kuuntele aina vastapuolen lähetys loppuun
- toista aina käskyt ja tärkeimmät tiedot
- seuraa liikennettä, pysy tilanteen tasalla ja oikeassa ryhmässä
- lopeta yhteys selvästi
- noudata liikennekuria

9.3 Keinot radioyhteyden parantamiseksi

Jos radioyhteyttä ei synny tai kuuluvuus on huono:

TARKISTA

- kentän voimakkuus
- akun varaustila
- jos olet sisällä, siirry ikkunan / oven luo (vaikka ei olisikaan ulko-ovi)
- vaihda paikkaa tarvittaessa
- pidä radiopuhelimen antenni pystyasennossa
- nouse seisomaan, kiipeä korkeammalle jos mahdollista
- siirrä tarvittaessa ajoneuvoa
- kokeile suorakanavayhteyttä

VÄLTÄ

- voimalinjat ja suuret muuntajat tms. aiheuttavat voimakenttiä, jotka haittaavat yhteyksiä
- jyrkät mäet, syvät kuopat tms. haittaavat yhteyttä
- raskaiden rakennneosien rajaamat tilat, luolat, laivojen sisätilat tms. ovat yleensä heikon kuuluvuuden tai katveen alueita

MUISTA

- jos et rakennuksissa sisällä saa yhteyttä, palaa paikkaan jossa on kenttää
- sinulla on kuunteluvälite - varmista, että täytät sen, jos et muuten kuule, järjestä yhteydenpito muulla tavoin (naruyhteys, mies ja radio toimimaan välittäjänä yms.)

HUOMIOI

- kun kenttä häviää, puhelu katkeaa ja tulee varoitusääni
- tarvittaessa voi käyttää suorakanavaa

9.4 Radiopuhelin johtamisvälineenä

Radiopuhelimen tehokas käyttö johtamisvälineenä edellyttää, että:

- kaikki toimintaan osallistuvat radiopuhelinkäyttäjät osaavat asiansa ja noudattavat viestiliikenneohjeita ja määräyksiä
- viestiliikennettä on ennakolta suunniteltu ja harjoiteltu
- radiopuhelimia on vain niiden henkilöiden käytössä, jotka välttämättä tarvitsevat radiopuhelimen
- mitä suurempi tilanne, sitä todennäköisemmin pelastustoiminnan johtaja tarvitsee avukseen viestihenkilöitä (yleensä pelastusjoukkuetta suurempi muodostelma).

10 Vikailmoitukset, huolto ja päätelaitteiden katoaminen

VIRVE- päätelaitteen, niin radiopuhelimen kuin DWS-käyttöpaikankin käyttäjä on velvollinen tekemään vikailmoituksen havaitsemistaan toimintaa vaarantavista tai haittaavista vioista. Toimintaa vaarantavista tai estävistä vioista vikailmoitus tehdään suoraan VIRVE:n hallintakeskukseen sekä hätäkeskukseen. Muut vikailmoitukset tehdään organisaation VIRVE-vastaavalle ja tarvittaessa hätäkeskukseen. Viallisista päätelaitteista ilmoitetaan organisaation VIRVE-vastaavalle, jatkotoimenpiteet määritellään tarkemmin organisaation omissa viestiohjeissa.

Kaikista ilmitulleista tietoturvaan liittyvistä väärinkäytöksistä, epäselvyyksistä tai häiriöistä on välittömästi ilmoitettava hätäkeskukseen sekä alueelliselle VIRVE- vastaavalle, joka edelleen tiedottaa asiasta oman organisaation VIRVE-pääkäyttäjälle.

11 Radiopuhelimen luovuttaminen ulkopuoliselle

Pääsääntö on, että radiopuhelinta ei luovuteta organisaation ulkopuoliselle taholle. On kuitenkin mahdollista, että radiopuhelin joudutaan luovuttamaan henkilölle, joka ei kuulu organisaatioon. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi etsintä tai metsäpalo. Näissä tilanteissa radiopuhelimen luovutus tapahtuu pelastustoiminnan johtajan suostumuksella, jolloin hän myös vastaa luovutetusta radiopuhelimesta.

Radiopuhelimen luovutuksesta tulee mahdollisuuksien mukaan tehdä kirjallinen dokumentti, joista selviää radiopuhelimen tyyppi, tunnus sekä numero. Lisäksi dokumenttiin tulee kirjata vastaanottajan henkilötiedot (nimi, puhelinnumero ja organisaatio) sekä vastaanottajan kuittaus. Lainaajalle tulee myös tehdä selväksi, ettei hän saa luovuttaa radiopuhelinta eteenpäin vaan hän vastaa radiosta.

Lainaajan tulee henkilökohtaisesti palauttaa luovutettu radiopuhelin sen luovuttajalle tai pelastustoiminnan johtajalle. Vastaanottaja tarkastaa, että radiopuhelin on nimenomainen lainattu kappale ja että se myös toimintakuntoinen.

Liite 1:

PELASTUSTOIMEN VIRANOMAISRADIOVERKOSSA KÄYTTÄMÄT OPERATIIVISET LYHYTSANOMAT

1. Yleistä

Lyhytsanomien kuuluvat osana viranomaisradioverkon datapalveluihin. Lyhytsanomien käytön etuina ovat mm. nopea perillemeno ja minimaalinen verkon kuormitus.

Viranomaisradioverkossa voidaan välittää seuraavanlaisia lyhytsanomia:

- tilaviestit
- statukset
- tekstiviestit

2. Tila- ja statusviestit

Radiotilaajat ja käyttöpaikat voivat sekä lähettää että vastaanottaa tila- ja statusviestejä. Tila- ja statusviestit ovat numeerisia viestejä, joille käyttäjäorganisaatio on määritellyt jonkin merkityksen. Tilaviesti TETRA:ssa on 16 bitin mittainen kokonaisluku, jonka arvo on väliltä 0 -65 535.

Osa tilaviestien numeroavaruudesta on varattu järjestelmän käyttöön (0-32 767) ja osa on yleiseen käyttöön. TETRAn järjestelmävarauksen jälkeen viranomais-ten käyttöön jäävä numeroavaruuden osa on jaettu sisäasiainministeriön VIRVE- yksikön toimesta (SM/PO/VIRVE, viranomaisradioverkon numerointisuunnitelma, 1.4.2003). Kukin käyttäjäviranomaisen on määritellyt oman sektorinsa tarkemman käyttötavan.

3 Tilaviestien käyttö

Pelastustoimessa käytössä oleva tila- ja statusviestien numeroavaruuDET:

Arvo	Merkitys
65 276	Kiirekutsu
65 279	Soittopyyntö
65 277	Huomiohälytys
PELASTUSHALLINNON TILAVIESTI- TIAVARUUS	
36 000 – 36 749	Kuitattu statusnumeroavaruuS. Suunniteltu käytettäväksi hälytysten ohjauksessa, koska järjestelmä huolehtii kuittauksen saamisesta.
36 751 – 37 999	Tekstiviesti-ikkunaan päivittyvät tilaviestit
63 200 – 63 299	Tilaindikaattorit eli ryhmän jäsenlistaan päivittyvät
63 600 – 63 999	Vapaa
YHTEISTOIMINTAAN VARATTU NUMEROAVARUUS	
47 000 – 47 999	Yhteistoimintastatukset
57 000 – 57 999	Yhteistoimintaa varten kuitatut statukset

Ensihoito- ja ensivastetoimintaan käytetään terveystoimen määrittämiä tilaviestejä.

4. Pelastustoimelle varatun tilaviestiavaruuden käyttömääritykset

Tilaviesteille on määritelty seuraavat, valtakunnallisesti yhteneväiset käyttötarkoitukset.

Ajoneuvojen tilatiedot

Pelastusajoneuvot

Numerojono	Tarkoitus
37 900	MATKALLA
37 901	KOHTEESSA
37 902	VAPAA / RADIOKUUNTELU
37 903	ASEMAPAIKALLA
37 904	EI HÄLYTETTÄVISSÄ
37 909	TEHTÄVÄ VASTAANOTETTU

Numerojono	Tarkoitus
37216	MATKALLA -vahvuus 1+0+0
37217	MATKALLA -vahvuus 1+0+1
37218	MATKALLA -vahvuus 1+0+2
37219	MATKALLA -vahvuus 1+1+0
37220	MATKALLA -vahvuus 1+1+1
37221	MATKALLA -vahvuus 1+1+2
37222	MATKALLA -vahvuus 2+0+0
37215	MATKALLA -vahvuus 0+1+0
37223	MATKALLA -vahvuus 0+1+1
37224	MATKALLA -vahvuus 0+1+2
37225	MATKALLA -vahvuus 0+1+3
37226	MATKALLA -vahvuus 0+1+4
37227	MATKALLA -vahvuus 0+1+5
37228	MATKALLA -vahvuus 0+1+6
37229	MATKALLA -vahvuus 0+1+7
37230	MATKALLA -vahvuus 0+1+8
37231	MATKALLA -vahvuus 0+0+1
37232	MATKALLA -vahvuus 0+0+2
37233	MATKALLA -vahvuus 0+0+3

Tilaviestien lisäksi käytössä on lyhytsanomia, joilla käynnistetään hälytyksiä ja ohjataan laitteita (mm. asemaradiot, liikennevalot, väestöhälyttimet jne.). Näiden lyhytsanomien käyttö on ohjeistettu erikseen VIRVE- pääkäyttäjille toimitetussa teknisessä ohjeistuksessa.

5. Tekstiviestit

Minimissään radiopuhelimet voivat lähettää ja vastaanottaa 120 merkkiä pitkiä viestejä ja enimmillään viestit voivat olla 399 merkkiä. DWS:ltä toiselle lähetettävän viestin pituus voi olla 252 merkkiä.

Pelastustoimessa tekstiviestiä käytetään hälytysviestiä täydentävänä kirjallisena sanomana, joka jää sekä lähettäjän että vastaanottajan päätelaitteeseen muistiin. Tekstiviestejä voidaan käyttää muunlaisiinkin rutiininomaisten ilmoitusten välittämiseen.

Esimerkiksi paikkatiedon lähettämiseen käytetään LIP- protokollaan perustuvia, vakioituja tekstiviestejä.

Liite 2:

YHTEISTOIMINTAPUHERYHMÄT - UUSI JAKO JA UUDET NIMET

Hätäkeskus

			Entinen nimi/huomioita
Kerava	1	KRV YLKUTSU	IKUYIKutsu
Kerava	2	KRV YL 1	IKUYIYt1
Kerava	3	KRV YL 2	IKUYIYt2
Kerava	4	KRV YL 3	ESVirYt1
Kerava	5	HE MOVI JOH	
Kerava	6	HE MOVI 1	
Kerava	7	HE MOVI 2	
Kerava	8	LU MOVI JOH	
Kerava	9	LU MOVI 1	
Kerava	10	LU MOVI 2	
Kerava	11	IKU MOVI JOH	DWS:ssä IKU MOV JOH
Kerava	12	IKU MOVI 1	
Kerava	13	IKU MOVI 2	

Turku	1	TKU YLKUTSU	VSuYIKutsu
Turku	2	TKU YL 1	VSuYIYt1
Turku	3	TKU YL 2	VSuYIYt2
Turku	4	TKU YL 3	LSVirYt1
Turku	5	KH MOVI JOH	
Turku	6	KH MOVI 1	
Turku	7	KH MOVI 2	
Turku	8	PH MOVI JOH	
Turku	9	PH MOVI 1	
Turku	10	PH MOVI 2	
Turku	11	VS MOVI JOH	
Turku	12	VS MOVI 1	
Turku	13	VS MOVI 2	

Pori	1	PRI YLKUTSU	SatYIKutsu
Pori	2	PRI YL 1	SatYIYt1
Pori	3	PRI YL 2	SatYIYt2
Pori	4	PRI YL 3	LSVirYt2
Pori	5	PI MOVI JOH	
Pori	6	PI MOVI 1	
Pori	7	PI MOVI 2	
Pori	8	SA MOVI JOH	
Pori	9	SA MOVI 1	
Pori	10	SA MOVI 2	

Vaasa	1	VAA YLKUTSU	PjmYIKutsu
Vaasa	2	VAA YL 1	PjmYIYt1
Vaasa	3	VAA YL 2	PjmYIYt2
Vaasa	4	VAA YL 3	LSVirYt3
Vaasa	5	EP MOVI JOH	

Vaasa	6	EP MOVI 1
Vaasa	7	EP MOVI 2
Vaasa	8	RP MOVI JOH
Vaasa	9	RP MOVI 1
Vaasa	10	RP MOVI 2
Vaasa	11	KP MOVI JOH
Vaasa	12	KP MOVI 1
Vaasa	13	KP MOVI 2
Vaasa	14	KS MOVI JOH
Vaasa	15	KS MOVI 1
Vaasa	16	KS MOVI 2

Oulu	1	OUL YLKUTSU	PPKYIKutsu
Oulu	2	OUL YL 1	PPKYIYt1
Oulu	3	OUL YL 2	PPKYIYt2
Oulu	4	OUL YL 3	Ou VirYt 1
Oulu	5	PP MOVI JOH	
Oulu	6	PP MOVI 1	
Oulu	7	PP MOVI 2	
Oulu	11	KA MOVI JOH	
Oulu	12	KA MOVI 1	
Oulu	13	KA MOVI 2	
Oulu	14	LA MOVI JOH	
Oulu	15	LA MOVI 1	
Oulu	16	LA MOVI 2	

Kuopio	1	KUO YLKUTSU	PSaYIKutsu
Kuopio	2	KUO YL 1	PSaYIYt1
Kuopio	3	KUO YL 2	PSaYIYt2
Kuopio	4	KUO YL 3	IS VirYt 1
Kuopio	5	KY MOVI JOH	
Kuopio	6	KY MOVI 1	
Kuopio	7	KY MOVI 2	
Kuopio	8	EK MOVI JOH	
Kuopio	9	EK MOVI 1	
Kuopio	10	EK MOVI 2	
Kuopio	11	ES MOVI JOH	
Kuopio	12	ES MOVI 1	
Kuopio	13	ES MOVI 2	
Kuopio	14	PK MOVI JOH	
Kuopio	15	PK MOVI 1	
Kuopio	16	PK MOVI 2	
Kuopio	17	PS MOVI JOH	
Kuopio	18	PS MOVI 1	
Kuopio	19	PS MOVI 2	

MERIALUEET

1	Mepe TKU	Entinen SaameriYIKutsu
2	Mepe HKI	Entinen SulahitiYIKutsu

Liite 3:
Sopimusmalli

**(NN) PELASTUSLAITOKSEN JA JÄRVIPELASTUSYHDISTYSTEN
VIRVE-VIESTITYKSEN PERIAATTEET**

Johdanto

Tässä sopimuksessa sovitaan pelastuslaitoksen ja järvipelastusyhdistyksen välisestä VIRVE- viestityksen periaatteista vesillä tapahtuneiden onnettomuustilanteen hoitamisessa tai muussa yhteistoimintatilanteessa.

Käytettävät puheryhmät

Pelastuslaitosten ja järvipelastusyhdistysten käytössä on seuraavat puheryhmät:

Yleiset yhteistoimintapuheryhmät

XXX YLKUTSU- ja XXX YL- ryhmät (XXX = hätäkeskusalueen lyhenne). Yhteistoimintapuheryhmien käytön periaatteet on kerrottu seuraavassa ohjeessa: Ohje viranomaisradioverkon yhteistoimintapuheryhmien sekä suorakanavien hallinnoinnista ja käytöstä /VIRVE-pääkäyttäjärühmä 6.6.2011.

Pelastuslaitoksen ja järvipelastusyhdistyksen toiminta-alueella käytettävät yleiset yhteistoimintaryhmät on listattu tämän dokumentin liitteessä.

Pelastuslaitoksen kanssa sovitut muut yhteistoimintapuheryhmät

Pelastuslaitokset voivat sopia yhdessä alueellaan toimivien järvipelastusyhdistysten kanssa mahdollisista muista yhteistoimintaryhmistä. Ryhmät voivat olla esimerkiksi pelastuslaitoksen omia puheryhmiä.

Alueelliset järvipelastusyhdistysten yhteiset puheryhmät

(nimi muodostuu seuraavasti: alue+nimilyhenne)

- XXXJPY1 esim. SaimaaJPY1
- XXXJPY2 esim. PäijäJPY2

Ryhmät on tarkoitettu järvipelastusyhdistysten sisäiseen ja keskinäiseen käyttöön.

Viestityksen aloittaminen

Ennen viestityksen aloittamista on varmistauduttava, ettei keskeytetä käynnissä olevaa viestiliikennettä tarpeettomasti.

Kutsujan tulee ensimmäisessä puheenvuorossaan ilmoittaa organisaatioyksikkönsä nimi ja kutsutunnuksensa sekä kutsuttavan organisaatioyksikön nimi ja mahdollisuuksien mukaan kutsutunnus.

Esimerkki: "Kuopio P3, tässä Herman Saastamoinen!"

Puheryhmien käytöstä

Yleiset yhteistoimintapuheryhmät ovat kaikkien osapuolten radioissa. Yksittäisen tilanteen niin vaatiessa voidaan järvipelastusyhdistyksen radiopuhelin(met) liittää tilannetta varten tarvittavaan puheryhmään hätäkeskuksen tai pelastustoimen edustajan toimesta.

Pelastuslaitos ohjeistaa mahdollisten omien yhteistoimintaan tarkoitettujen puheryhmien käytön.

Tietosuojasta

Tehtävään liittyvässä viestityksessä on huolehdittava siitä, että puheryhmissä puhutaan vain tehtävän tai tilanteen edellyttämässä laajuudessa. Jokainen osapuoli omalta osaltaan vastaa ja huomioi tietosuojaan liittyvät seikat. Vastaanotettaessa yhteistoimintapuheryhmän viestitystä, joka ei ole ko. vastaanottajalle tarkoitettu, tulee ottaa huomioon mitä laeissa ja muissa säädöksissä on määrätty.

Henkilörekisteritietoja voidaan välittää yhteistoimintapuheryhmissä vain erittäin pakottavissa tapauksissa (esim. työturvallisuustieto), koska lainsäädännössä on tarkasti rajattu henkilötietojen välittämistä.

Eryistä tietosuojaa vaativissa tapauksissa voidaan käyttää yksilöpuhelua, mikäli se on meneillään oleva toiminta huomioon ottaen mahdollista.

VIRVE- radiopuhelinta on säilytettävä kuivassa ja lukitussa paikassa. Päätelaitteen katoamisesta ilmoitetaan heti VIRVE:n Hallintakeskukseen sekä oman organisaation pääkäyttäjälle.

JÄRVIPELASTUSYHDISTYSTEN KÄYTÖSSÄ OLEVAT PUHERYHMÄT

Yleiset yhteistoimintapuheryhmät

-	Keravan hätäkeskusalue KRV YL 1-3	KRV YLKUTSU
-	Turun hätäkeskusalue TKU YL 1-3	TKU YLKUTSU
-	Porin hätäkeskusalue PRI YL 1-3	PRI YLKUTSU
-	Vaasan hätäkeskusalue VAA YL 1-3	VAA YLKUTSU
-	Oulun hätäkeskusalue OUL YL 1-3	OUL YLKUTSU
-	Kuopion hätäkeskusalue KUO YL 1-3	KUO YLKUTSU

Aluekohtaiset järvipelastusyhdistysten puheryhmät

(nimi muodostuu seuraavasti: alue+nimityshenke)

-	SaimaaJPY1	Saimaan järvialue
-	SaimaaJPY2	Saimaan järvialue
-	SaimaaJPY3	Saimaan järvialue
-	PäijäJPY1	Päijänteiden järvialue
-	PäijäJPY2	Päijänteiden järvialue
-	PäijäJPY3	Päijänteiden järvialue
-	NäsiJPY1	Näsijärven järvialue
-	NäsiJPY2	Näsijärven järvialue
-	PieliJPY1	Pielisen järvialue
-	PieliJPY2	Pielisen järvialue
-	OuluJPY1	Oulun läänin vesistöalueet
-	OuluJPY2	Oulun läänin vesistöalueet
-	LappiJPY1	Lapin läänin vesistöalueet
-	LappiJPY2	Lapin läänin vesistöalueet

Meri-/järvipelastusyhdistysten koulutuskäyttöön tarkoitettujen puheryhmät

•	SMPS Koul1	Suomen Meripelastusseura
•	SMPS Koul2	Suomen Meripelastusseura
•	SMPS Koul3	Suomen Meripelastusseura

Puheryhmiä luodaan lisää tarpeen mukaan pelastustoimen pääkäyttäjän toimesta.

Mahdolliset muut käyttöön sovitut yhteistyöpuheryhmät.

Liite 4:

VIRVE- viestinnän periaatteita metsäpalojen lentotähystystoiminnassa

Hätäkeskusuudistuksen myötä muuttuvat VIRVE- radioissa käytettävät puheryhmät vuoden 2011 lentokaudelle. Vuoden 2011 lentokauden muutokset koskevat reittejä 9-26. Loput reitit päivitetään kaudelle 2012.

Lentotähystystoiminnassa käytettävien VIRVE- radioiden puheryhmät:

1. Yhteysryhmät hätäkeskusten ja pelastustoiminnan johtajan suuntaan XXX PE INFO
 - Pelastustoimen hätäkeskuksen yhteysryhmä, jossa käydään tehtäviin liittyvää viestintää hätäkeskuksen ja pelastustoiminnan johtajan välillä ja ilmoitetaan oma-aloitteiset tehtävät.
2. Pelastustoimintaan liittyvään viestinnän ilma-alustoimintaryhmät XXX PE LENTO
 - Pelastustoimen maayksiköiden ja ilma-alusten välinen toimintaryhmä.
3. Yhteistoimintaan liittyvään viestintään käytettävät puheryhmät XXX YLKUTSU ja XXX YL 1-3
 - Kaikkien VIRVE- käyttäjien yhteiset puheryhmät. Käytetään, kun tehtävän hoitamiseen osallistuu muu kuin pelastustoimen edustajia (esim. poliisiviranomainen, SAR-tehtävä).

Viestintä tähystyslennolla

Ennen tähystyslennolle lähtöä:

- Lentoilmoitus hätäkeskukseen (viranomaisnumeroon).

Lennoille lähdetessä:

- Lähetä VIRVE- tilatieto ” Matkalla”
Tilatieto lähetetään kiitotien päässä lentoon lähdetessä tai siirtolenon kyseessä ollessa vasta reitille saavuttaessa (tehtävän suoritus alkaa)

Palo- ja savuhavainnon yhteydessä

- Ilmoitus alueen hätäkeskukseen INFO- ryhmässä, esim. OUL PE INFO
- Yhteys pelastustoiminnan johtajaan INFO- ryhmässä esim. PPK PE INFO – sovitaan käytettävästä puheryhmästä.
- Jos tehtävän hoitamiseen ei osallistu muita viranomaisia, viestintä hoidetaan hätäkeskusaluekohtaisissa PE LENTO- ryhmässä, esim. KUO PE LENTO.
- Mikäli samassa puheryhmässä XXX PE LENTO on yhtäaikaisten tapahtumien johdosta viestiliikennettä, odota kunnes puheryhmä vapautuu.
- Jos tehtävän hoitamiseen osallistuu poliisi tai muita viranomaisia pelastustoimen lisäksi, käytetään YL- toimintaryhmiä, esim. VAA YL 1

Tehtävältä vapautuminen/tähystyslennon päätyminen

- Lähetä VIRVE- tilatieto ”Vapaa/asemalla”
Tilatieto lähetetään kiitotien päässä heti lennon päätyttyä tai siirtolen-
non kyseessä ollessa reitiltä poistuttaessa (tehtävän suoritus päättyy).

Toimintamalli

